

ארתור רמבו: תנועות

תרגום והערות: זיוה שמיר

שָׁחַר קָמֵץ, לְבָן סָגֵל, שְׁנֵי חִירִיק, יָרֵק שׁוּרוּק, כָּחַל חוֹלֵם: ה"א תְּנוּעוֹת;
עוֹד אֶגֶל אֶת סִפּוֹר לְדַתְכֵן הַסְּמוּי מִן הָעֵינַן:

א - שָׁחַר-פְּקַעַת-זִיפִים שֶׁל זְבוּבִים הַיּוֹצֵא בַתְּרוּעוֹת
הַיְלִוְלָה, סָבִיב בִּיבִים מְצַחֲנִים, בְּמַחֲלוֹת-מַחְנִים,

צֶל תְּהוֹם; אַ הוּא תֵם-אֵד-קִיטוֹר, אֶהְלִי יְרִיעוֹת,
וְחָדִי גֵאוֹן קָרְחוֹן, מְלָכִים לְבָנִים וְרַעֲדַת הַסּוֹכֵךְ.

א - צָבְעוּ אֶרְגָּמֹן, כִּיחַ דָם, שְׁחֹק שְׁפָתַיִם נְאוֹת, מַתְרִיעוֹת
בְּחֶרוֹן אוֹ בְּלֶהֱב חוּטָא הַמְּכָה בְרִידוֹ וּבּוֹכָה;

א - יָרֵק עֲגוּלֵי הַגְּלִים וְצִמְרֵמֶרֶת קְדוּשַׁת הַיָּמִים,
שְׁלוֹם אֶפֶר הַנְּרוֹעַ בְּנֵי צֶאֱן, שְׁלוֹם נִירִים וְתִלְמִים,
שְׁחֹרְשֵׁת אֶלְכִימִית כְּשֶׁף בְּמִצַּח מֵתֵמִיד;

א - שׁוֹפֵר הַקָּצִין וְזֵרוֹת הַתְּרוּעָה הַיּוֹצֵאת,
וְהוֹפְכַת שְׂרָפִים וְעוֹלָמֵי עוֹלָמוֹת; וְדַמְמָה שְׁנַחֲצִית:

א הוּא קוֹ הָאוֹמְגָה, קוֹ אוֹר בְּסָגֵל מִמְּבַט הַתְּמִיד! (יוני-יולי 1871)

כמו בשירו הידוע של בודלר "Correspondances", גם בשירו זה של ארתור רמבו כל החושים מתערבלים והופכים ליישות אחת. בשיר "התנועות" מ-1871, התנועות א, א, א, ו-א מבטאות את המראות בכל צבעוניותם, ומטשטשות את הגבול בין האקוסטי לבין החזותי. לפי רמבו, דווקא התנועות, ולא העיצורים, מבטאות את צבעי היסוד שמהם מורכב הספקטרום. אזכורם של האומגה והצבע הסגול בבית האחרון נועד לבטא את תחושת הקץ: האומגה היא האות האחרונה של האלפבית היווני, והצבע הסגול הוא הצבע האחרון בספקטרום הצבעים של הקשת. יש בבית אחרון זה תחושה אפוקליפטית - של סוף החיים ושל סוף העולם. מותר כמדומה להניח, שמשום כך הפך רמבו את סדר התנועות המקובל, ומיקם את ה-O (שמזכיר לו בצלילו את הצליל שבו פותחת המילה "אומגה") בסוף השיר, ולא במקומו הטבעי בסדר הרגיל של האלפבית הצרפתי. המבקרים שמו לב לכך שבתו השיר של רמבו משוטטים על פני איבריו של הגוף, גוף האישה בפרט, למן פלג הגוף התחתון ועד לראש - למצח ולעיניים. הפקעת השעירה (המילה הצרפתית היא 'corset', כלומר: 'מחוך') הרוחשת זבובים והנעה כבמחול סביב הביבים מרמזת, לפי קו פרשנות זה, לשיער הערווה ולנקבי הגוף (ברומה לסונט הידוע של רמבו על חור פי הטבעת). תיאור האדים הלבנים והקרחתונים הלבנים הגאים מזכיר את השדיים וחלבם. אחר-כך בא תיאור השפתיים האדומות, ולאחר מכן תיאור המצח, ולבסוף - השיר מפליג לו אל מעבר לגוף האנושי ואל מעבר לחיים: אל עיני השרפים והמלאכים ואל אורם הסגול.